

Aandacht voor de ondergrond en leidinginfra in de TK-verkiezingsprogramma's 2012

De programma's van de "zittende" politieke partijen zijn door GPKL digitaal gescand op de volgende trefwoorden: ondergrond, netwerk, infra, telecom, energie, graafschade, levering, privat(isering).

Algemeen beeld

- Ondergrond – wordt nauwelijks expliciet benoemd.
- Netwerk – wordt vooral gebruikt in sociale zin of als het gaat over de EHS.
- Infra – vrijwel alleen benoemd m.b.t. mobiliteit en transport.
- Telecom – alleen benoemd m.b.t. digitale dienstverlening en –risico's.
- Energie – lokale en duurzame energieopwekking (die gevolgen hebben voor lokale netwerken) krijgt bij vrijwel alle partijen opvallend veel aandacht.
- Graafschade – wordt nergens genoemd
- Levering – wordt nergens genoemd in relatie tot netwerken
- Privat(isering) – wordt meestal benoemd in de zin van publiekprivate samenwerking.

Nog steeds blijkt (ordening van) ondergrond(se infra) een onderbelicht thema bij de politieke partijen.

Hier volgen (alfabetisch) de belangrijkste bevindingen, geciteerd uit de resp. programma's.

CDA

Wij zijn groot voorstander van het stimuleren van decentrale energieopwekking.

Er worden experimenten uitgevoerd rond saldering van duurzame energie.

Christen Unie

De wet- en regelgeving moet worden aangepast op decentrale opwekking van energie.

Decentrale energieopwekking vergroot het aandeel duurzame energie, zorgt voor een robuust en betrouwbaar energienetwerk en geeft bovendien een impuls aan economie en innovatie.

- Geen ondergrondse opslag van CO₂.
- Kritisch over schaliegas.
- Warmte beter benutten.

D66

D66 wil er naar streven de hoogste netwerksnelheden te bieden in de wereld. Zij vormen de basis voor onze digitale economie. Dit vraagt voortdurende investeringen in mobiele en vaste netwerken, waarbij de overheid moet faciliteren.

Het netwerk van laadpalen en ook accuwisselpunten voor elektrische auto's wordt sterk uitgebreid om elektrisch vervoer een reële optie te maken.

De politiek moet nu een flinke stap vooruit zetten: hervorming van onze energievoorziening, ons grondstoffengebruik en van ons gebruik van water, lucht en bodem. Zodat Nederland de schoonste economie van Europa wordt, met een ecologische voetafdruk passend bij onze omvang.

GroenLinks

Nederland bepleit in de EU een supernet voor groene stroom. Een Europees netwerk van efficiënte hoogspanningskabels moet onze elektriciteitsvoorziening robuust maken. Dit supernet vangt de schommelingen in het aanbod van groene energie op. Als het op de Noordzee even niet waait, krijgen we zonnestroom uit Spanje, of zelfs uit de Sahara.

Het opzetten van elektriciteitsnetwerken tussen huishoudens (smartgrids) wordt gestimuleerd. De lokale overheid ondersteunt het plaatselijk opslaan van elektriciteit (bijvoorbeeld in woningen, woonwijken of elektrische auto's).

Door een Deltawet nieuwe energie komt in 2020 twintig procent van onze energie uit schone bronnen; uiterlijk in 2050 is alle energie schoon.

De overheid sluit investeringen in schaliegas via Energiebeheer Nederland uit.

Het zelf opwekken van energie door burgers, bedrijven en woningcorporaties wordt bevorderd. De Nederlandse overheid faciliteert de oprichting van lokale en regionale energiecoöperaties, waarin burgers samen groene energie produceren. Mogelijkheden voor salderen worden verruimd.

PvdA

We kiezen voor innovaties gericht op een duurzame economie.

Netbeheerder Tennet draagt er zorg voor dat uiterlijk in 2020 ons energienetwerk is ingericht voor decentrale elektriciteitsopwekking.

Regelgeving dient te worden aangepast voor het bevorderen van het hergebruik van restwarmte en afvalstoffen, bijvoorbeeld vanuit de Rotterdamse haven naar de kassen in het Westland.

In Europees verband pleit de PvdA voor een superhoogspanningsnet.

Partij voor de dieren

Er komt een nationaal bestemmingsplan voor de ondergrond. Via zonerings worden locaties toegewezen voor warmte- en koudeopslag. CO₂-opslag en de opslag van kernafval worden nergens toegestaan. Er komen geen vergunningen voor de winning van schaliegas.

Omschakeling naar duurzame energiebronnen is mogelijk. Voor de Partij voor de Dieren heeft dit hoge prioriteit.

De Partij voor de Dieren wil toe naar een decentrale en duurzame energievoorziening waarbij burgers en bedrijven zelf energie opwekken.

Er komt een gecoördineerde aanpak van het ontwikkelen van een elektriciteitsinfrastructuur op zee.

De doorgesloten privatisering van nutsfuncties vormen aanleiding voor een herbezinning.

PVV

De PVV kiest voor lagere BTW en vermindering van de belasting op energie.

SGP

Geen hits aangetroffen.

SP

Voordat we overgaan tot ondergrondse opslag van koolstofdioxide moeten de effecten daarvan beter worden onderzocht. In plaats van dure en onzekere investeringen te doen in het opslaan van koolstofdioxide kunnen we beter investeren om de uitstoot ervan terug te dringen.

Via de publieke netbeheerders wordt voldoende geïnvesteerd in verbetering van de elektriciteitsnetten om de inpassing van meer duurzame energie mogelijk te maken, zowel op regionaal niveau ('smart grids') als op Noordwest-Europees niveau.

De netbeheerders blijven volledig publieke bedrijven, de winstuitkeringen aan de aandeelhouders (gemeenten en provincies) worden aan banden gelegd.

De overheid ziet beter toe op de vestigingslocaties van grote elektriciteitscentrales, energie-intensieve industrie en bedrijven die een groot potentieel hebben voor de benutting van restwarmte, zoals de glastuinbouw. Op deze manier kan de totale energie-efficiency tegen de laagste kosten worden verhoogd en worden peperdure investeringen in energie-infrastructuur beperkt.

Bij publieke diensten mogen de aanbestedingsregels niet worden misbruikt om privatisering door te drukken

VVD

Nederland handelsland kan niet zonder een uitmuntende infrastructuur.

De VVD schaft alle subsidieregelingen af en maakt het makkelijker om te investeren in de energienetwerken van de toekomst.